

"EDINOST"

izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vno leto . . . 12.— . . . 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta pa 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vai dopisi naj se pošiljajo uroditelju ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnštvo* ulica Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprto reklama cije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"Edinost je moč".

Tisočletnica.

Dne 8. junija razglasi ogerska vlada zakon v ovekovečenje onega zgodovinskega trenutka, ko je pred tisoč leti Arpád, ta veliki knez Madjarov, ustanovil ogersko državo. Mimogrede bodi omejeno, da je dinastija Arpádov vladala od leta 1000 do 1301.

Letos slavi torej država Ogerska tisočletnico svojega obstanka. Ne, ni res! Te zgodovinske slavnosti priredi sicer res država ogerska, in morda potrosi za te slavnosti veliko več, nego bi smela z ozirom na svoj finančni položaj, ali na teh slavnostih se ne snidejo vsi deli, sestavljajoči to državo, ampak le jeden del, oni del, ki je po svoji zares fenomenalni odločnosti in brezobzirnosti srečno dospel do tega, da danes indentifikuje samega sebe z vso državo, da pravi z Ludovikom XIV.: država sem jaz! L' état c' est moi.

Ali je pa opravičeno to, da Madjari indentifikujejo sebe in svoje pleme se sedanjo državo ogersko, ali je opravičeno, da predstojecim milenijskim slavnostim pritiskajo znak izključnega madjarstva? Ne in stokrat ne! In zato ne, ker madjarsko pleme sestavlja manjšino prebivalstva krone svetega Štefana in ker to madjarsko pleme — tudi ko bi bilo v večini — ni sposobno za tako izključno nadvladje, z ozirom na nizko stopinjo svoje kulture. Ako odzvamemo Madjarom ves od drugih narodov izposojeni si blešč, ako porušimo sijaj, s kojim so se obdali na umeten način, ako trezno primerjamo vse madjarsko bahačenje z resničnimi poluazijatskimi odnošaji v deželi v kulturnem pogledu: potem smemo reči, da znači veliko zgodovinsko falzifikacijo, da znači predrzno pretvarjanje dejstev ves tisti izključno madjarski značaj milenijskih slavnosti.

Proti taki falzifikaciji resnice moramo avstro-ogerski Slovani protestovati najodločneje in vse kaže, da res pride do takega protesta, ki se boče zrcalil v dejstvu, da se nijedno slovenskih plemen ne udeleži milenijskih slavnosti. In ako temu dejstvu postavimo na stran ono drugo znamenito dejstvo, da je večina prebivalstva krone sv. Štefana ne-

madjarske krvi, potem mora biti rezultat računa le ta, da ves trušč in vrišč in ves izposojeni sijaj, kojim bodo mamili v Budimpešto došle tujce, ne priredi ukupno prebivalstvo ogersko, ampak le madjarsko pleme. Le ogerski šovinizem bode praznoval letos v Budimpešti svoje najodurneje orgije.

Žal, da se zgodi to na stroške tudi slovanskih plemen države, kajti skušnje nas uče, da ogerske vlade ne štedijo denarja, ko gre za to, da se pred Evropo povečuje sedanji požidovljeni in po raznorodnju slovanskih plemen stremeci sistem na Ogorskem. Slovani sami morajo plačevati konopljo, iz koje se vije vrv, ki jih veže na rokah in nogah!

In da bodo milenijske slavnosti res izključno madjarskega značaja, priča nam nadaljnje dejstvo, da so se poleg Slovanov tudi Romuni postavili na odločno odklanjajoče stališče, kakor je je drastično označil neki romunski list: Kako bi mogli prepevati, ko moramo proklinjati?!

Ali kako je moglo priti madjarsko pleme do tolike moči, da se more danes identifikovati z državo, da sme absolutno gospodariti v pokrajini in da — da-si v manjini — more tiščati ob tla večino prebivalstva?!

Rekli smo že, da je madjarsko pleme nasilno in brezobzirno. Poleg tega pa so njega voditelji umeli izkoriščati za svoje namene vsakodobni položaj v Evropi: družili so se — ako je tako zahtevala njih korist — z nasprotniki države in dinastije ravno v trenutkih najhujše nevarnosti, da so potem tem lože pritiskali na utrujeno in oslabele državo. Treba le poznati n. pr. zgodovino leta 1866, da se prepričamo o tem, da se Madjari niso plašili nobenega sredstva v dosego svojega namena. Takrat so sovražniki navalili na našo državo od dveh strani, a voditelji madjarskega gibanja so konspirali z istimi sovražniki, in le gola resnica je, da je bilo takrat madjarsko rovanje postavka v računih Bismarcka. Temu v dokaz ne treba družega, nego da nevedemo samo dve imeni: revolucionarja Košuta in generala Klapke.

moji prijatelji. Vsi so hoteli vedeti, kaj je vzrok oni klofuti. Raztolmačil sem Nemcem vso stvar in zopet tresnil drznika. — Vi ste barbari, a ne mi! sem vskliknil. Jeden one petorice, ne časnikar, vrgel mi je rokavico v lice. Prijel sem jo. Menjala sva vizitnici. Naslednjega dne dogovorili smo se o vsem. Ni bilo teško najti sekundantov. V ponedeljek, naslednjega dne, trebalo je, da se bijem v dvoboju. Jaz sem vedno mrzil dvoboj, no, odločil sem, da se bodem bil, ne da bi se s tem ponašal v kojem salonu, ampak, da osvetim toliko svetih in tužnih spominov.

V ponedeljek zjutraj za rano, točno ob 5. uri, zbrali smo se vsi na določenem mestu, daleč od Pratera. Moj protivnik je bil mlad človek, nadtutih lic in malih očij. Po licih je imel brazgotin. Bil je dijak, burš, kakor velé ljudje. Ves čas me je gledal prezirno. Sekundantje so naju prosili, naj poravnava to razmerico na koji drugi način. Jaz sem bil pripravljen v to, toda protivnik ni hotel odnehati. — Ne, jaz vas moram ubiti! rekel je prezirljivim glasom, gledé me v oči. Sekundantje so izmerili korake. Trideset. Jaz in protivnik stopila sva vsak na svoje mesto. Stegnil sem roko in

Nikdo menda ne bo hotel trditi, daje r e madjarska kultura ona sila, ki vzbuja simpatije do Madjarov v Nemcih in Italijanih. Te simpatije prihajajo iz onega vira, kojega smo označili gori. Zgodovina, ta nepristranska in vestna beležiteljica dogodkov, nam pravi jasno in razločno, da so se na nesreči Avstrije leta 1866. okoristili Nemci, Italijani in — Madjari!

Leto 1866. je porodilo pogodbo z l. 1867.; leto 1867. nam je prineslo ono obliko, v kakoršni jedini je moglo priti do tega, da se milenij ogerske države proslavlja kakor izključno madjarska slavnost, da madjarska manjšina ne da niti dihati nemadjarški večini in da se slovanska plemena ogorčeno umikajo od teh slavnosti. Da, to je javna tajna, to je zgodovinsko dejstvo, da je nemški upliv pripomogel do razcepljenja države: državnim temeljnim zakonom od dne 21. decembra 1867. prišlo je do duvalizma. Nemčija je podpirala ultramadjarska stremljenja, ker se je uverila, kako izborna jej je služilo madjarsko gibanje v letu 1866, ker se je uverila, da si mora le želeli okrepljenja Madjarov na škodo Slovanov. Ne trdimo, da bi gojili Nemci resničnih in srčnih simpatij do Madjarov, kajti to ni mogoče že z ozirom na razliko v kulturni stopinji obeh narodnosti, ali računajoči razum, služeci poznani nemški ekspanzivnosti, jim pravi, da največje nasprotje tej nemški ekspanzivnosti so Slovani in da za tlačenje teh Slovanov so najizborneje sredstvo — Madjari! Tu je ključ za razrešenje uganjke: zakaj Nemci simpatizujejo z Madjari! In le predobro so se obnesu nemški račun!

Zakaj pa Italijani simpatizujejo z Madjari, o tem ne treba govoriti mnogo, saj je bil pokojni Košut posredovalec v odnošajih med tema dvema narodoma!

Duvalizem je torej nemško-madjarska ustanova in v okvirju tega duvalizma slave Madjari svojo tisočletnico, svoj milenij. Slovani pa stoje v strani, užaljeni in ogorčeni; oni Slovani, ki so steber tej državi avstro-ogerski. — Madjarski šovinizem plava v morju radosti, senči se na višini svoje moči in oblasti. Slovani stoje v strani, ker vidijo le predobro, kakó madjarstvo uporablja proti

na dano znamenje izprožil sem samokres. Buršu je padel samokres iz roke, opotekel se je in zrušil v travo.

Aristid se mu je približal, in pogledši ga, je vskliknil:

— Ravno v čelo. Maščeval si se! Kam sedaj?

Kaj sedaj? Dvoboj! . . . Da dvoboj, ali ubil si človeka! posmilil sem in se zgrozil nad svojim zločinom.

Aristid je prihitel k meni. Ovivši mu roki okolo vratu, naslonil sem svojo nesrečno glavo na njegove rame ter šepnil: — Z Bogom mila domovina, z Bogom, mili grobovi! Z Bogom, sladki spomini!

— Dragimire, pojdiva od tod! povlekel me je prijatelj za seboj

— Pojdiva! Tu je truplo človeka, kojega je usmrtila moja roka. Šesta ura je že, ob osmih odhaja mnogo vlakov.

— Kam hočeš?

— Kam?

— Da.

— V Pariz. . . .

(Konec prihodnjic.)

PODLISTEK.

24

Slučaj.

Novela; hrvatski spisal Jenio Sisolski.

Prevel M. C.—E.
(Dalje).

Nisem več poslušal. Ne razumem, kako sem se mogel premagovati, da mu na prvi mah nisem razbil črepinje s stolom. Presenetila me je tolika brezprimerna nesramnost. Po vsem telesu sem se tresel od jeze. Moji prijatelji so se bali, da mi je slabo. Razjasnil sem jim stvar malimi besedami in potisnjenim glasom. Aristid je pobledel. Zatrli smo svojo jezo, plačali račun, pa čakali v tihem razgovoru. Bila je že najstarejša ura, ko je plačala tudi ona petorica svoj račun. Izišli so, a mi počasi za njimi. To se je dogodilo v Praterstrasse. Odaljivši se od svojih prijateljev, približal sem se časnikarju pod jedno svetiljko.

— Malopridnež, me-li poznaš? vprašal sem ga, prisolvivši mu silno pljusko.

Osupnil je in me ni mogel spoznati. Tovarishi mu so se zaleteli na-me, toda umaknili so se za dva tri korake, ko so mi priskočili v pomoč

njim ves državni aparat in kako pogubno za Slovane upliva isti madjarski šovinizem na vnanjo politiko države. Liki temna senca legli so med ogerske Slovane in madjarski milenij: zgodovinski spomini in vsakdanje skušnje, ki jim pravijo, da Madjari tudi še danes uporabljajo vnanje vplive na škodo Slovanov!

Madjari triumfujejo, Slovani stoje užaljeni na strani. In vendar vendar se nam dozdeva, da so Madjari kraj vse svoje nasilnosti in prebrisanosti vendar jako zaslepljeni. Bodočnost nas pouči, da-li so Madjari modro postopali, ko so molohu pomadjarjevanja žrtvovali simpatije svojih lastnih sodržavljanov slovanske narodnosti. Oni menijo, da blešč milenijskih slavnosti dokaže moč in čvrstost ogerske države, v resnici pa ne dokaže ničesar drugega, nego to, da madjarski šovinizem praznuje sedaj svoje vrgije, ne vsled kulturne sile madjarskega plemena, ampak vsled takih vnanjih vplivov, ki se slednjič obrnejo tudi proti Madjarom, kakor hitro bi bil odpravljen oni predmet, ki je tem vplivom sedaj najbolj na poti, a ta predmet so avstro-ogerski Slovani! Madjari ne vidijo tega v svoji strasti. Vendar bi imeli oni dovolj vzroka, slušati nauk učenjaka Lamanjskega, ki jim pravi: da državi ogerski ne koristijo siloma pomadjarjeni Slovani, ampak ista treba le zvestih državljanov. Madjari so iskali nenaravnih zvez na zunaj, mesto da bi si utrjali simpatije na znotraj. Ta zaslepljenost jim ne donese dobrega sadu. V svojem fanatizmu ne vedo ceniti dejstva, da avstro-ogerski Slovani odrekajo svoje sodelovanje o tisočletnici države ogerske, ali prej ali slej pride trenotek, ko bodo britko obžalovali, da so zapravili simpatije onih, na koje so navezani. Vzlic vsemu blešču in trušču je vendar le žalosten milenij, ki ga uprizoré letos Madjari in njih vlada, mesto da bi ga proslavila ogerska država v vsej nje mnogovrstnosti v narodnem pogledu.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 25. aprila 1898.

Združenje državnih poslancev. Iz Gorice nam pišejo: „Pod gorenjim naslovom je objavila učerajšnja „Edinost“ brco našima poslancema, poslano ji z Goriškega. To se je zgodilo s tendencijsnim namenom! Zakaj sta se naša poslancema „vzdržala“ glasovanja o penzijskem zakonu ministerskim vdovam? Zató, ker so ju nujna opravila zadržala za isto sejo še v Gorici; naročeno pa je bilo, naj ju tovariš brzojavno pokličejo na Dunaj, ako bi bilo potreba. To potrebe ni bilo, ker je nad 100 drugih poslancev izostalo, največ takih, ki so z vlado, a se niso upali proti glasovati. Kakó so nekateri hitri, kadar treba poslancem pritišiti kako zausnico!

(Opomba uredništva. Dejstvo glasovanja o penzijskem zakonu je posnel naš dopisnik — kakor je naglasil izrecno — iz „Slov. Naroda“, opazka o razcepjenosti pa je veljala vsem slovenskim poslancem in ne goriškima posebej. Mirnim srcem in popolno opravičenostjo odvrčamo torej domnevanje, kakor da smo hoteli dati brco ravno goriškima poslancema, za koja smo ob vsaki priliki zastavljali svojo toplo besedo in jo bodeimo tudi v prihodnje, dokler ostaneta taka — kakoršna sta, dokler bode stalo dejstvo, da sta nam uprav ona najbliža (morda med vsemi slovenskimi poslanci) se svojimi političkimi in gospodarskimi nazori. Mi smo podali sijajnih dokazov v nedaljnji minulosti, kake so „brce“, ki jih privoščamo tema poslancema in zato nam res ne treba, da bi se opravičevali na dolgo in široko. — Res, hudo so napete strune občutljivosti in razdraženosti proti nam, tako, da nam že štejejo v zlo vsako besedico najrahleje kritike. Od kodi to soglasje v razdraženosti proti nam? Bodisi kakor-koli! Ali to bodi povedano, da nas nikaka „koalicija“ ne odvrne od tega, da ne bi vsikdar pisali tako, kakor nam veleva naše prepričanje in da ne bi grajali, kjer se nam dozdeva da je graja potrebna. Če pa storimo komu krivico nehoté, pripravljani smo sleherni trenotek lojalno popraviti, kar smo zagrešili. To svojo lojalnost smo dokazali tudi danes s priobčenjem gornje, ne baš posebno prijazne notice.)

Državni zbor. Včeraj je pričela podrobna razprava o volilni preosnovi. Zbornica je vsprejela 95 glasovi proti 30 § 1. po vladnem načrtu, od-

klonivši vse nasvetovane spremembe. Kakor je razvidno iz tega glasovanja, je vladnemu načrtu zagotovljena dvetretjinska večina. § 1. določa 72 novih poslancev. Vzlic temu, da je toli ogromna večina za vladni načrt, je bil vendar prvi dan podrobne razprave toli buren, kakoršnih je le malo doživela naša zbornica.

Poslanec Klun je obširno utemeljeval svoj predlog, da naj se dasta deželi Kranjski dva mandata. — Poslanec Engel je izjavil v imenu Mladočehov, da glasovanje o volilni preosnovi ni v nikaki zvezi z zaupanjem ali nezaupanjem vladi. Mladočehom so pri tem merodajni le stvarni razlogi, sestojéči v tem, da ni smeti odrekati volilnega prava 3,600.000 osebam, ki dozdej niso uživale tega prava. — Ministerski predsednik grof Bađeni se je odločno izrekel proti vsem spremembam. — Znani celjski poslanec je rekel, da ta preosnova ne bode nič koristila Nemcem. K temu bi pripomnili mi, da volilni preosnovi nikakor ni svrha, da bi „koristila Nemcem“, ampak ta, da se razširijo volilna prava za vse narodnosti v jednaki meri. — Po govoru Forregerjevem je nastal gori omenjeni škandal. Predsednik Chlumetzky je namreč očital češkemu posl. Sokolu, da čita svoj govor, kar ni dovoljeno. Trditvi Chlumetzkega je odločno oporekal češki poslanec Purgardt, ki je vskliknil slednjič: To je impertinentno! Purgardt je večkrat ponovil te besede, ko ga je predsednik pozval na red. V zbornici je nastalo strašno razburjenje in so leteli vskliki vsevprek. Ko je predsednik pozval posl. Sokola, naj nadaljuje svoj govor, ne da bi čital istega, ponovil je posl. Purgardt: „Impertinentno je to, ako se trdi kaj, kar ni res“. Predsednik je odvrnil, da ne najde besed, s kojimi bi primerno obsodil ta izraz, ki ne žali njega, predsednika, ampak zbornico. Na to se je oglasil poslanec Sokol: „Oprostite gospod predsednik, ali jaz nisem čital“, a predsednik je ostal pri svoji trditvi. Mladočeški poslanci so ostavili dvorano. Po seji so se zbrali v zaupno posvetovanje. Češki klub je baje obsojal postopanje Purgardtovo in mu je celo hotel dati ukor, kar pa se je — tako trde današnja dunajska poročila — opustilo po posredovanju Chlumetzkega samega. — Iz razprave bi bilo še omeniti govora posl. Salvadorija, ki je obžaloval, da ni bil izvoljen nijeden Italijan v odsek za volilno preosnovo. Na naslov Čehov in Poljakov je rekel, da parlament, izvoljen na podlagi splošnega volilnega prava, bi bil veliko koristnejši, kakor vse preosnove na podlagi državnega prava ali deželne avtonomije. Pred parlamentom, izvoljenim na podlagi splošnega volilnega prava, dobili bi narodi veliko laglje pravico in tudi vlada bi imela večo avtoriteto. Govornik je naglašal, da so mandati za novo kurijo krivično razdeljeni za Trident in da italijanski poslanci ne pridejo v deželni zbor tirolski, dokler bodo taki odnošaji.

Pred zaključkom lista smo prejeli z Dunaja: Včeraj je končala glavna razprava o volilni preosnovi v drugem čitanju, in prešlo se je na glasovanje za prehod v podrobno razpravo. Bila sta postavljena na glasovanje dva predloga; predlog manjšine odbora za volilno preosnovo in predlog večine. Predlog manjšine je postavil in zastopal dr. Slavik, a podpirali so ga v odboru dr. Brzorád, dr. Gregorec in Romanczuk. Ta predlog je zahteval uvedenje vseobčega, jednakega, izravnega prava glasovanja. Pravo glasa bi imel vsak državljan (neoporečnega vedenja) možkega spola, ki je dovršil 24 leto in ki ni v aktivni vojaški službi. Po istem predlogu sestala bi zbornica iz 400 členov, ki bi se volili po okrožjih po 50—70 tisoč prebivalcev v posamičnih deželah. Vsled tega predloga bi Istra imela 5 poslancev, Gorica-Gradiška 4, Trst z okolico pa 3.

Za ta predlog glasovalo je 61 poslancev, in to vsi navzoči Mladočehi, krščanski socialisti, nemški nacionalci, Hrvata Perić in Spinčić, Slovenec Koblar, Malorus Romanczuk, trentinski Italijan Salvadori. Manjkalo je mnogo poslancev iz teh skupin, tudi Mladočehov.

Proti temu predlogu glasovali so nemški levičarji, Poljaki, češki velikaši, člani nemške ljudske stranke, večina Malorusov, Italijani: dalmatinski Bonda, tržaški Luzzatto, trentinski Malfatti in Marini, ter Slovenci Klun, Robič in Višnikar.

Tudi iz teh odnosnih skupin manjkalo je pri-

lično poslancev. A sploh manjkalo je menda največ Slovencev in Hrvatov, bilo jih je, kakor se vidi, v vsem samo 6, in ti so bili razdeljeni v oba tabora.

Potem glasovalo se je o prehodu v specialno debato o predlogu vlade, odnosno večine odseka za volilno preosnovo. Za to je glasovala velika večina zbornice, tudi navzoči hrvatski in slovenski poslanci. Proti bilo je samo nekaj Mladočehov in krščanskih socialistov.

Prešlo se je potem v razpravo čl. 1. temeljnega državnega zakona o zastopu v državnem zboru od 21. decembra 1867. št. 141. V tem §. se ustanovlja, da se ima voliti od sedaj naprej 353 poslancev, kakor i do sedaj, in k temu še da se ustanovlja peta kurija z 72 poslanci, namreč obči razred volilcev. Določa se tudi, koliko poslancev ima voliti vsaka dežela. S tem se spreminja temeljni državni zakon, a za vsako tako spremembo je potrebna dvetretjinska večina, a navzočih mora biti najmanj polovica vseh poslancev.

Razpravljalo se je o tem §. malo včeraj in danes vso sejo. Bilo je več predlogov. Poslanec Lewakowski je predlagal, naj se doda 200 novih poslancev. Glasovalo je za njegov predlog samo 21 poslancev. Posl. Romanczuk je predlagal, naj se poveča število poslancev za 17, da bode neko pravičnejše razdeljenje po deželah. Predlog je dobil 31 glasov. Posl. Rutowski, Poljak, predlagal je pomnoženje poslancev v Galiciji v razmerju se številom prebivalcev. Predlog je dobil 89 glasov. Posl. Steiner, Dunajčan, je predlagal večo število poslancev za Dolno Avstrijo; dobil 46 glasov. Posl. Klun je predlagal jednega poslanca več za Kranjsko. Vsi so priznavali opravičenost tega predloga, ali dobil je samo 99 glasov.

Tako so padli vsi ti predlogi, a bil je sprejet odsek, odnosno vladin predlog, da nova kurija bode volila 72 poslancev. Proti so glasovali antisemitje, nekovi Mladočehi, ter Slovenci in Hrvatje iz vseh treh taborov. Večina Mladočehov je glasovala za predlog odsekov, odnosno vladin.

Mene veseli najbolj, da so se Slovenci in Hrvatje iz vseh treh taborov, v kolikor jih je bilo, postopali zložno, in da so o vseh navedenih predlogih glasovali kakor jeden mož. Bog dal, da bi bil to dober „omen“ za bodočnost, in to čim skorej!

Občinske volitve v Ljubljani. I. razred je volil gg. Vaso Petričiča in viteza Bleiweisa-Trsteniškega.

1. maj! „Delavski praznik“ je produrmi in vsakoletne demonstracije že mečejo svojo senco pred-se. A letos utegne priti do resnega spora med drž. oblastjo in vodjisocialistiške stranke. Socialistiška stranka na Dunaju je namreč pozvala svoje somišljenike, da naj dne 1. majnika ne pošljejo v šole svojih otrok. Vsled tega poziva je dež. šolski svet zaukazal ravnateljstvom šol, strogo gledati na to, da ne bode trpel pouk dne 1. maja. Mimo tega poročajo z Dunaja, da se z onim pozivom bavi tudi državno pravdnštvo ter da se uvede sodna preiskava proti onim členom vodstva socialistiške stranke, ki so predlagali oni poziv.

Mi smo že večkrat naglašali, da ne vidimo nikjer prave koristi praznovanja 1. majnika, otezanje otrok od pouka pa bi bilo že celo nezmislno.

Nemški cesar obiše madjarsko milenijsko razstavo. Glasom z Dunaja došlih poročil pride cesar Viljelm II. koncem avgusta meseca t. l. v Bellye na Ogerskem, da se udeleži kakor gost nadvojvode Friderika Iova na jelene. Ob tej priliki obiše cesar Viljelm milenijsko razstavo v Budimpešti. Ni pa še določeno, da-li pride nemški cesar v Budimpešto predno obiše nadvojvode Friderika, ali pa še-le po končanem lovu.

Iz Francoske. Sedaj, ko je odstopila obsovrážljena mu vlada, dovolil je francoski senat jednoglasno za Madagaskar potrebne kredite. Pariški listi zatrjajo, da po predvčerajšnjem sklepu poslanske komore se je še bolj poostriilo nasprotstvo med senatom in zbornico.

Italija v Afriki. Glasom včeraj iz Rima došlih poročil je italijanska vlada nekoliko v zadregi, kako naj proglašuje obležno stanje gledé absinskega obrežja v Rdečem morju, koje obrežje je — pod francoskim pokroviteljstvom. Kljub temu

Zenitbena ponudba.

Posestnik, lastnik hiše in zemljišča, zajedno trgovec, išče si neveste, stare do 26 let, ki ima 1500 gl. dote. Dotična more biti tudi koja oseba v boljših službujočih odnosjih.

Ponudbe naj se blagovoljno pošljejo upravnistvu „Edinosti“ pod šifro „Blag značaj“. V pismu naj se blagovoljno navede, kje bi bilo možno spoznati se in dogovoriti se o se bno. Ako možno, naj se priloži ponudbi fotografija. Diskretnost zjamčena.

Via Nuova na vogalu via S. Lazzaro
Nove naročbe najmodernejšega blaga za spomladno sezono so nam uže prispelle in so: Perkali, sateni, volnene tkanine za gospe in gospode. Veliki izbor ovratnikov in ovratnic vsakovrstne barve in velikosti.

Zaloga vsakovrstnih potreb za šivilje, krojače in kitničarke. Uzorci na zahtevo franco. Blago se razšilja poštine prosto. Za mnogobrojni obisk tako meščanom, okolčanom in zunajnim naročnikom se priporočata udana **Aite & Zadnik**

Bratje Ribarić, izdelovatelji oglja v sv. Petru, priporočajo svoje zaloge v Trstu: **Via Fondares št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordatoulli 2**, z uходом tudi v ulici **Torrente** po **najnižjih cenah**. Oglje I. kakovosti, karbonina, kok, drva na metro itd. Naročbe se spremljejo tudi z dopisnico.

Izvrstne c. kr. jedino priv. škropilnice proti peronosperi inženirja Živica,

ki so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti: trajnostni lahki porabni št. pri vsakem obdelovanju trtja i. t. d., prodajamo z garancijo po do sedanjih, nizkih cenah.

Živic i družb. v Trstu

Prodajamo škropilnice tudi s posodami nove vrste. Obrača se s cenikom pošiljamo rado voljno in franco. Izdelujemo razprašilnike za žveplo in neprenehljive vinske stiekalnice itd.

Tovarniško izdelovanje strojev in vsakovrstnih aparatov **Ivan Schindler**,

Dunaj, Himberg.

Aparati in stroji za poljedelstvo, vinarstvo, kavarne sladstičarne, gostilničarje, mesarje, likarje, sedlarje, tapetarje, itd., kakor tudi za gospodinjstvo, po najnižjih tovarniških cenah. Katalogi v slovenskem ali hrvaškem jeziku z nad 300 podobami na zahtevanje zastoj in franco. Obrniti se je naravnost do lastnika:

IVAN SCHINDLER
Dunaj - Himberg.

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi,

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi.

Kathreiner
KAVINA PIVAČA

Je kot primes k bobovi kavi edino zdrava kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvrsne savoje z imenom

Kathreiner

Podpisana javljava tužnim srcem, da je dne 9. t. m. po dolgi bolezni preminola nepozabna nama

Marija Maganja,

rojena Klemen,

v 36. letu svoje dobe, ostavivši dva otročiča.

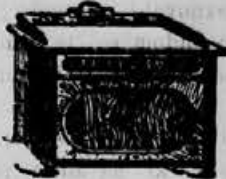
Dožnost nama je, da izrečeva svojo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa še visokočastiti duhovščini, ki so nama izjavljali svoje sočutje ob smrti pokojnice ter skazali isti zadnjo čast, spremivši jo do groba. Bog poplačaj! Strane Hrenovice.

Anton Maganja, soprog.

Fran Žitko, ujec.

Razpis službe

Pri „Tržaškem Sokolu“ je izpraznjeno mesto **sluge**. Zahteva se popolno znanje slovenskega jezika. Natančneje je poizvedeti pri upravnistvu našega lista, ulica Molino piccolo št. 3.

IZLOBA POHIŠTVA

Trst in Dunaj.

Angelo Delpin,

Via Torrente št. 32,

I. trsa, vstric gledališču Armonia.

Ima zaloga pohištva, za delavce uradnike, zares dobro blago, neverjetno nizke cene. Postelje od gl. 18 do 14, omarje gl. 14.50, ponočne omarice, fine, 6 in 8; chifoniers, na jedna vrata, fini, gl. 18. Umivalniki gl. 12 svete podobe in slike krajev, jako fino delo, po gl. 8.—; ogledala, stoli, slama, lesovje, indijsko traje.

Bogat izbor pohištva in tapetarji za gosposka stanovanja: spalnice, sobe za obed, za vsprejemanje, kabinet, po najnižji ceni.

Za Istro in Dalmacijo se ne računa ambalaža.

3 slate
15 srebrnih
kolajni
12 častnih in
prisjalnih
diplomov

Frau Iv. Kwizda

KWIZDE

Korneuburški redilni prašek za živino.

Dietsko sredstvo za konje, rogate živali in ovce. Rabi se nad 40 let v mnogih hlevih, kadar živina nima teka, ako slabo prebavlja, da se pogloblja mleko in pomnoži mleko pri kravah.

Cena: 1/2 škatljici 70 nč., 1/4 škatljici 35 nč.

Pasite blagovoljno na gornjo varstveno znamko in zahtevajte izrečno KWIZDE Korneuburški redilni prašek za živino.

Glavna zaloga
Kreis Apotheke
Korneuburg pri Dunaju.

II.

Varstvena
znanka.

Dobiva se u vseh lekarnah in trgovinah z mrodljami v Avstro-Ogerski

Anton Košir

v Ljubljani,

v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo izvrstnih jermenov za

stroje kila od f. 2.60 do

3.30 potem jermenov za

šivati in vezati.

Cenike na zahtevanje zastoj.

Kovčki „en gros“ gg. trgovcem po najnižih tovarskih cenah.

Važno za vse lastnike vóz!

I. Dunajsko-novomeška čistilnica smole in terpentina, tovarna za izdelovanje produktov iz kotrana in mastil

Fran pl. Furtenbach v Dunajskem Novemestu.

Do selej nadosežena mazilna sposobnost.
Nova specijalna mast za osi
ZA OSI POVSEM ALI NA POL NA OLJE.

Ne zamrzne se ne razgreje, ne odteka. — Neobhodno potrebna za izrabljene osi. — Primer na tudi odperete tovarne osi. More se vporabiti pri vsakojakih mazilnih napravah. — Kemično preiskana! Praktično izkušena!

Brez kisline. Brez vode. Brez smole.

Razpošilja se le v pristnih limastih škatljah po 5 kilogr. — Cena škatljici: za Avstro-Ogersko, franco kojakoli poštna postaja f. 2.50 — za Bosno in Hercegovino franco kojakoli poštna postaja f. 2.75 — za inozemstvo od pošiljalne postaje Dun.-Novo mesto f. 2.25

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

(registrovana zadruga z omejenim poroštvom)

v TRSTU, Via Molin piccolo št. 1, I. nadstropje.

(blizo novega poštnega postojaja)

Daje posojila na vknjižbo po 5 1/2%, menjice po 6%, zastave po 5 1/2%. Sprejema hranilne vloge in je obrestuje po 4%. — Uradne ure so: Vsaki dan od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. popoludne, ob nedeljah in praznikih od 10—12 dop. Izplačuje se vsaki ponedeljek od 11. do 12. ure dopoludne, in vsaki četrtek od 3. do 4. ure popoludne. Glavni deleži veljajo po 200 kron. Zdržni deleži se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 1 gl. ter znaša vsaki dolež 10 gl.

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradstvo

GENE Z NOVA ZNIŽANE

Stiskalnice za grozdje, diferencialna sestava. Ta sestava stiskalnice ima največo pritiskujočo moč izmed vseh drugih, kakoršnih - koli stiskalnic.

Stiskalnice za masline, hidravliške stiskalnice, brizgaljke proti peronosperi, Vermorelove sestave.

Te moje brizgaljke so znane kakor najboljše ter najcenejše; avtomatične brizgaljke, tlačilnice s pripravo za tlačiti jagode, stiskalnice za seno, triere itd. v najboljšem proizvodu.

Ig. Heller, Dunaj

II/2, Praterstrasse 49.

Cenike in spričevala zastoj!

Iščem zastopnikov! Cuvati se je ponarejanj!